

Kòkòbì àlu ni
Pétêró
ní sǐ rǐ
Tǎ búkũ rǐ vé rǐ ã ùlũngára

Pétêró sǐ kòkòbì 'dĩri sêé Kũrĩsĩtĩyáńĩ adri'ba àngũ Tákĩ agá rǐ pi ní. Sǐ kòkòbì 'dĩri sêé kòpi ìmbázú ĩ ní rií kòpi ọcùú kòpivé ẹ'yĩngára ã tǎ sǐ rǐ sǐ. Lũ kòpi ní kĩńĩ, Yẹsũ Kúrísítò nya ìzàngá, 'okí kpá ĩri ùńjí, kúru lẹ Kũrĩsĩtĩyáńĩ rǐ pi ã 'bǎkí ẹsì nǐzú kínĩ, kòpi ìmú ìzàngá nya rá. Ìmbá kòpi kĩńĩ, ìzàngá kòpi ní nyaá 'dĩri agá, kòpi tukí dō pá títì ìvé ẹ'yĩngára agá, Múńgú ri kòpi ã'yĩ adri anji ìvé ni, úmvúlésĩ ĩri kòpi ùfě rá. Pétêró kĩńĩ, lẹ Kũrĩsĩtĩyáńĩ rǐ pi ã áwíkí adrií 'ba Múńgú vé ni.

¹ Ma Pétêró 'i, Yẹsũ Kúrísítò vé 'ba áyúáyũ rǐ.

Á sǐ kòkòbì nòri sêé 'ba Múńgú vé ĩ ní íré kpélékpélé adri'ba jǎkǎ rú àngũ Pónĩtò vé rǐ agá, Gálátíyǎ agá, Kǎpádòkíyǎ agá, Ẹzĩyǎ agá, àzini Bĩtũnáyǎ agá rǐ pi ní. ² Múńgú 'ba Ẹtẹpì ỳsũ ìmivé tǎ 'í ẹsì agá ìnọgọsì, ùpẹ ìmi nĩ. Ìrivé Índrì Uletere rǐ újǎ ìmi ícá uletere. Ìmi ní ìrivé tǎ 'duđú ngaá rá rǐ sǐ, àrí Yẹsũ Kúrísítò vé rǐ ùjĩ ìmi gí.

Ẹsì múké Múńgú vé rǐ, àzini tǎkírì ìrivé rǐ ã adri ìmi be mụzú nyonyo.

Òwò'dĩfò sèngára

³ 'Bá ìńgúkí 'bávé Úpí Yẹsũ Kúrísítò vé Ẹtẹpì Múńgú ri. Ìrivé ẹsì ní adrií ìdríkídri 'ba ní rǐ sǐ,

lě 'bâ 'bâkí éšĭ ídri ú'dí ĩri ní sěé 'bá ní rĭ drĭgé, ā'diātāsĭyā Múngú ní Yēsŭ Kúrísĭtō ri ingaá gōó ídri rú drāngará gálésĭla rĭ vé tā sĭ. ⁴ Múngú 'bā ĩmi ní ngá múké kuú 'bŭ gé 'dāá'dā, ngá rĭ ícó ábá ku, ícó ú'bĭ ku. ⁵ Ngá múké 'dĭri 'bâkí kuú ĩmi tēé, ā'diātāsĭyā ĩmi ní Yēsŭ Kúrísĭtō ri ẹ'yĭĭ gĭ rĭ sĭ. 'Bá Yēsŭ ri ẹ'yĭ' 'bá gĭ rĭ pi, ũkpō Múngú vé rĭ kōpi ũtē ca cĭngbá ĩ ní ímúzú pangará rĭ vé tā i'dazú ú'dú ũdŭ vé rĭ gé rĭ gé. ⁶ Nóni tā kárakará ni pi ā rikí dō ĩmi ũ'bĭĭ riĭ ĩzāngā nyaá 'dĭni drāāāsĭyā, ĩmi ímú āyĭkō ĩsú drĭdrĭ 'dĭlé rá pangará rĭ ā tā sĭ. ⁷ ĩzāngā ĩmi ní riĭ nyaá 'dĭ' bée, ĩ ri ĩmivé ẹ'yĭngará ũ'bĭ, nĭzú ámázú ĩmi dō pá tu tĭtĭ ĩmivé ẹ'yĭngará agá rá. ĩ ri ĩmi ũ'bĭ sŭ ĩ ní dábŭ ũ'bĭĭ zāá ācí sĭ rĭ tĭnĭ. ĩmivé ẹ'yĭngará ndē dábŭ ábápi ĩndĭ 'dĭri rá. Ẹ'yĭngará ri sē ĩmi adri ũkpó ũkpó ĩzāngā ĩmi ní riĭ nyaá rĭ agá, Múngú ri sē ĩ ímú ĩmi íngúngŭ, āzini ĩmi ímú dĭ pōwŭpōwŭ ú'dú Yēsŭ Kúrísĭtō ní ícázú rĭ gé. ⁸ ĩmi ndrekí dō ĩri kuyé drāāāsĭyā, ĩmi lēkí ĩri rá, āzini ĩmi ẹ'yĭkí ĩri rá, ĩmi ri ĩri íngú āyĭkō be āmbúgú, āyĭkō 'dĭri ícókí tā ni 'yoó bā ku. ⁹ ĩmi ní ĩri ẹ'yĭĭ gĭ rĭ sĭ, ĩmi pangará ĩsú rá.

¹⁰ Pangará 'dĭri, nēbĭ rĭ pi ũlŭkí ótŭ tā ni kĭnĭ, Múngú ri ímú éšĭ múké 'bā ĩmi pazú, kōpi 'bâkí éšĭ rizú pangará 'dĭri vé tā nĭzú ámázú. ¹¹ Índrĭ Kúrísĭtō vé rĭ ũlŭ nēbĭ rĭ pi ní kĭnĭ, Kúrísĭtō ri úmvúlésĭ ímú ĩzāngā nya, vŭdrĭ ni gé, ĩri dĭ ógŭ pōwŭpōwŭ, sē kōpi ní rizú sâ, āzini lētĭ tā 'dĭri ní ímúzú 'i ngazú rĭ ndāzú āní. ¹² I'dakí tā 'dĭri nēbĭ rĭ pi ní kĭnĭ, kōpi ri ẹzĭ rĭ nga ĩ ní ũgōgōlé

rú kuyé, kôpi ri nga ĩmi ní. Tã kôpi ní ũlũú ĩmi ní rĩ, kôpi ũlũkí Índrí Uleterere ĩ ní ĩpěé 'bũ gélésĩ rĩ vé ũkpõ sĩ, mālāyíkã rĩ pi 'bãkí kpá ẹsị rizú tã 'dĩri n̄zú ámázú.

Lē ĩmi adrikí uleterere

¹³ Lē ĩmi útúkí ĩmivé yĩkĩ tã 'ozú rĩ ã adri p̄r̄i. Lē ĩmi 'bãkí ẹsị rizú ẹsị múké Múngú ní ímú 'bãã ĩmi ní lókí ĩri ní ímúzú Yēsũ Kúrísítõ ri i'dazú rĩ gé 'dãri ũtēzú. ¹⁴ Lē ĩmi adrikí sũ anji Múngú vé t̄i yì'bá yiyi rĩ pi t̄ini, lē ĩmi újákí ĩmi gõó ũnjĩkãnyã ọtú ĩmi ní 'oó ẹn̄jãkõ sĩ 'dã'bée agá d̄ĩ ku. ¹⁵ 'Bo Múngú ĩmi z̄ĩpi rĩ, ĩri uleterere, lē ĩmi adrikí kpá uleterere tã céré ĩmi ní rii 'oó rĩ agá, ¹⁶ ã'diātāsīyã s̄íkí k̄inĩ, “Lē ĩmi adrikí uleterere, ã'diātāsīyã ma uleterere.”

¹⁷ ĩmi ri Múngú 'bá rĩ pi vé tã līpi p̄r̄i rĩ z̄i ĩmi Ẹt̄ep̄i, lē ĩmi ĩnj̄íkí ĩri ĩnj̄in̄j̄i ĩmi ní dr̄i adrízú jākã rú vũ dr̄igé n̄ogó rĩ gé. ¹⁸ ĩmi n̄íkí rá 'yozú k̄inĩ, Múngú je ĩm̄i dr̄i ĩf̄uzú lét̄i ũnj̄i ĩmi ẹ'b̄ip̄i ní 'oó rĩ agásĩ ngá ábá'bá ábábã sũ dábũ t̄ini ni s̄i kuyé, dõku aya ọḡup̄i ọḡūoḡũ ni s̄i kuyé, ¹⁹ je ĩm̄i dr̄i ãr̄i tã be agaápi rá Kúrísítõ adrīpi k̄ãb̄ilõ mvá* uleterere ũnj̄ikãnyã ãkó rĩ vé rĩ s̄i. ²⁰ Múngú ĩp̄e Kúrísítõ ri kú ĩn̄oḡós̄i ĩs̄ú ãkũd̄e gbikí dr̄i vũ ri kuyé, 'bo i'dakí ĩri ụ'dú ụd̄ú vé n̄õ'bée gé ĩmivé

1:16 1:16 L̄ẹv̄it̄ikã 11:44-45; 19:2; 20:7 * **1:19** 1:19 K̄ãb̄ilõ mvá: Múngú s̄e t̄aĩmb̄j̄ Mós̄e ní k̄inĩ, 'bá rĩ pi ã z̄ákí k̄ãb̄ilõ Múngú ní r̄õb̄õṅ̄õ rú, ã tr̄ukí rí k̄õpi ìvé ũnj̄ikãnyã agásĩ rá. S̄e ĩ ní Yēsũ ri z̄izú K̄ãb̄ilõ Mvã Múngú vé ni ãn̄i, ã'diātāsīyã Múngú ĩp̄e ĩri ímú dr̄ãá 'báv̄e ũnj̄ikãnyã ũj̄i. 'Í lã W̄ũngárã 12:17-28; M̄ãrãkõ 14:12; Lúkã 22:7; Yũwánĩ 1:29-35; 1 K̄õrínítõ 5:7.

tã sî. ²¹ Kúrísítô ã tã sî, ïmi ẹ'yîkí Múngú Kúrísítô ri ingaápi drãngará gálésî, Kúrísítô ri íngúpi rî gí. Kúru ïmi ẹ'yîkí Múngú ri rá, ãzini ïmi 'bákí ẹsî Múngú drîgê rá.

²² Ìmi ní ú'dúkọ áda rî ẹ'yîí gí rî sî, ùjîkí ïmi uletere gí. Kúru lě ïmi lěkí ïmi lělē ïmi ãsámvú gé sî ïmi ẹdrípîí be, ïmi ọmvúpîí be ẹsî be céré. ²³ Ì'diãtãsîyã tîkí nóni ïmi ú'dí rú gí, ïmivé tîngará 'dîri adri 'yozú kînî rú'bá ñmaápi ñma ñma nõri vé ni kuyé, ïri rú'bá drãápi ku ni, ú'dúkọ Múngú ní átá adriípi mužú nyonyo 'dîri sê kọpi tîí ícá ú'dí rú nî. ²⁴ Sù nẹbî rî ní 'yoó rî tîní kînî,

“Bá rî pi adrikí sù ásé tîní, kọpi drã mbělěná,
kọpivé ùnyî ri ábá mbělěná sù peṭí ásé agá
rî pi vé fũ ní ábá rî tîní,
ásé ẽ bí ri únyú rá, fũ ni ri kpá lù 'dîísî rá.

²⁵ 'Bo ú'dúkọ Úpí vé rî áwí adri mužú nyonyo.”
Ú'dúkọ 'dîri, ïri ú'dúkọ múké Múngú vé ï ní ùlúú ïmi ní rî.

2

¹ Kúru lě ïmi kukí tã 'dî'bée rá, ẹsî ùnjí 'bãngará 'bá ãzi drîgê, ùnjô, mì ù'bãngará, ẹsî ùnjí 'bãngará 'bá ãzi vé ngá sî, ãzini átangá átá 'bá ãzi ã rú izazú rî, lě ïmi kukí rá. ² Lě ïmi adrikí sù anji ùdẹná ri'bée bã ndrú'bá rî pi tîní. Lě ïmi mvúkí lé Índrí Uletere rî ní sêé ïmi ní rî, ïmi mbakí rí ãní ùkpô be, ïmi ísúkí rí pangará

ãní. ³ Nóni ìmi nǐkí áamá gí 'yozú kǐnǐ, Úpí ri múké.

Írã adriípi ídri rú rĩ, ãzini 'bá Múngú ní ùpěe rĩ pi

⁴ Ìmi ímúkí Írã adriípi ídri rú* 'bá rĩ pi ní gǎá sǐ, Múngú ní ìpěé, ìri ní tǎ ni 'dụú 'bǎá ãmbúgú rĩ vúgá. ⁵ Ìmi adrikí kpá sụ ìrã adri'bá ídri rú Índrí Uleterè rĩ ní rizú jó Múngú vé rĩ sịzú ãní rĩ tịni, ìmi atala uleterè ri'bá rọbọjọ Múngú ní ã'yíí rá rĩ sě'bá Múngú ní Yẹsụ Kúrísítō ã rụ sǐ ni pi. ⁶ Tǎ ì ní sǐi búkũ Múngú vé rĩ agá rĩ kǐnǐ,

“Ìmi ndrekí drĩ ká, á 'bǎ ìrã kú Siónǎ† agá,

má ìpě ìrã rĩ 'bǎá tǎ be ãmbúgú.

'Bá ìri ẹ'yíípi rá rĩ, ícọ drịnjá ìsú ku.”

⁷ Ìmi ìrã rĩ ẹ'yí'bée rá rĩ pi, ìmi vúgá 'dǎlé ìrã rĩ vé tǎ ãmbúgú. 'Bo 'bá ìrã rĩ gǎ'bá sǐ rĩ pi vúgá 'dǎá,

“Írã ándúrú 'bá jó sị'bá rĩ pi ní gǎá sǐ rĩ,

újá nóni 'i ícá ìrã sěépi jó rĩ ní pá tuzú ãní ùkpó ùkpó ni.”

⁸ “Á 'bǎ ìrã, 'bá rĩ pi ri ì ùsị rụ'bá ni gé,

ìrã rĩ sě kọpi ri u'de vǔgá.”

Kọpi ri ì ùsị rụ'bá ni gé, ã'diātāsīyǎ kọpi lẹkí tǎ Múngú vé rĩ yíi ku, tǎ ì ní ụtịi rĩ nga 'i kọpi ã rụ'bá gá rá.

⁹ 'Bo ìmi adrikí 'dínì kuyé, Múngú ùpě ìmi nǐ. Ìmi atala 'bǎgú rĩ pi vé ni, súrú uleterè ni, 'bá Múngú vé ni pi. Múngú zị ìmi ìfũú ìnịnjá agá

* **2:4** 2:4 Írã adriípi ídri rú: Írã adriípi ídri rú rĩ Yẹsụ 'i. † **2:6** 2:6 Siónǎ: Siónǎ ri ì kpá zị Yẹrúsálémǎ. **2:6** 2:6 Ísáyǎ 28:16

2:7 2:7 Sǎwúmǎ 118:22 **2:8** 2:8 Ísáyǎ 8:14

'dāāsī ímú adrií ũtúná dīipi uletere rī agá, ĩmi ũlũkí rí tã múké Múngú ní 'oó ĩmi ní rī pi 'bá rī pi ní. ¹⁰ Ándúru ĩmi adrikí 'bá Múngú vé ni kuyé, 'bo nóni ĩmi 'bá Múngú vé ni. Ándúru Múngú 'bã ésí ĩdríkídri ĩmi drīgé kuyé, 'bo nóni 'bã ésí ĩdríkídri ĩmi drīgé gí.

¹¹ ĩmi mávé Ũndī má ní lēlé rī pi, ĩmi jākã, āzini ĩmi rámbá rú nyõókú drīgé nõgó, á mã ĩmi drī ĩrī sī, tã ũnjí riipi ũmbã fuúpi ĩmĩ ésí agá 'dĩri, lē ĩmi kukí ânĩ. ¹² Lē ĩmivé tã ã adri múké 'bá págánõ rú rī pi ásámvú gé, kõpi kádõ ũnjõ úlí ĩmi drīgé 'yozú kínĩ ĩmi ri tã ũnjí 'o, kõpi ã ndrekí rí tã múké ĩmi ní 'oó rī, kõpi ē íngúkí rí Múngú ri ú'dú ĩri ní ímúzú 'bá vúgá nõlé rī gé.

Lē ē ĩnjĩkí 'bá drīkoma rú rī pi ĩnjĩnjĩ

¹³ Úpi lē ĩmi ĩnjĩkí 'bá ĩ ní ũ'bãã ĩmĩ drīlé gá rī pi ārēvú céré ĩnjĩnjĩ. Lē ĩmi ĩnjĩkí 'bágú rī pi ĩnjĩnjĩ, ã'diātāsīyã kõpi 'bá ambugu 'bá rī pi drīgé céré. ¹⁴ Āzini lē ĩmi ĩnjĩkí gávãnã rī pi ĩnjĩnjĩ, ã'diātāsīyã ũpēkí kõpi rií 'bá tã 'o'bá ũnjí rī pi ĩrĩñãã, āzini rií 'bá tã 'o'bá múké rī pi íngú. ¹⁵ Múngú lē ĩmi 'okí tã pĩri, 'bá adri'bá azakaza rú tã nĩ'bá ku rī pi ã 'yokí rí tã āzi ĩmi ní ku. ¹⁶ ĩmi ísúkí drīwãlã gí, 'bo drīwãlã ĩmi ní ísú 'dĩri, lē ĩmi 'okí tã ũnjí ânĩ ku. Lē ĩmi adrikí átí'bá Múngú vé ni. ¹⁷ Lē ĩmi ĩnjĩkí 'bá rī pi céré ĩnjĩnjĩ, ĩmi lēkí ĩmi õgũpĩi Yésũ ri ē'yĩ'bá gí rī pi lēlé. ĩmi rukí Múngú ri, āzini ĩmi ĩnjĩkí 'bágú rī pi ĩnjĩnjĩ.

¹⁸ ĩmi 'bá adri'bá túgẽrĩ rú 'dĩ'bée, lē ĩmi ĩnjĩkí ĩmivé 'bá ĩmi ní rií ězĩ ngaá kõpi ã pálé gá rī pi ĩnjĩnjĩ. Adri 'yozú kínĩ, ĩmi 'yénã 'bá tã be múké

rĩ pi ñnjĩ áyu 'dĩni ku, lē ñmi ñnjĩkĩ 'bá ẹsĩ be ũká ũká rĩ pi ñndĩ. ¹⁹ 'Bá rĩ 'o dō mi ũnjĩ drāāāsīyā, Múngú ri mí ní tākiri sē rá, ā'diātāsīyā mi 'bá Múngú vé ni. ²⁰ Ūgbākí dō ñmi tã ũnjĩ ñmi ní 'oó rĩ sī, ñmi takí dō tã ni mādā, ngá múké ñmi ní ịsụ ānĩ gé 'dĩgé rĩ ā'di? 'Bo ñmi nyakí dō ñzāngā tã múké ñmi ní 'oó rĩ sī, ñmi takí dō ta ni mādā, Múngú ri adri ñmi sī āyĩkō sī. ²¹ Múngú ní ñmi zịj ịmụ Kúrísitō ā pámvú ũbĩ rĩ sī, ñmi ịmụ ñzāngā nya sụ Kúrísitō ní nyaá ñmi tã sī rĩ tịni, ñri ñmi ní ụ'bĩtā rú, ñmi ũbĩkí rí ñri ā pámvú ānĩ.

²² "O ũnjĩkānyā āluṅani kuyé,
ũ'bā 'bá āzi ē mị kuyé."

²³ 'Bá rĩ pi kã ñri u'daá, u'da kōpi kuyé. Kã rií ñzāngā rĩ nyaá, ẹrị 'i ọjọgọ sī āluṅani kuyé. ñzāngā ñri ní nyaá rĩ agá, 'bā ívé ẹsĩ céré Múngú tã ịjịpi pịrị rĩ drịgé. ²⁴ Kúrísitō 'dụ 'bávé ũnjĩkānyā mụzú 'i rú'bá gá pẹti alambaku sịgé gí, 'bā kukí rí ũnjĩkānyā, 'bā adrikí rí ịdri rú, 'bā 'okí rí tã pịrị áyu. ñzāngā ñri ní nyaá rĩ sē ịdrikí ñmi gí. ²⁵ Ándúró ñmi adrikí sụ kãbĩlō āvĩ'bá gí, rí'bá ányá'bá mụ'bá bādārú rĩ pi tịni, 'bo nóni ñmi ịmvíkí ịgōó 'bá riipi ñmi úcépi, āzini ñmivé ịdri ā tã mbaápi rĩ vúgá gí.

3

Ūkú rĩ pi vé adringará ñvé āgō rĩ pi be rĩ

¹ Ūkú rĩ pi, lē ñmi ñnjĩkĩ ñmivé āgō rĩ pi ñnjĩnĩ, ñmi 'dụkí tã kōpi ní lúú ñmi ní rĩ ngaंगा. Āgō rĩ pi ẹ'yĩkí dō ụ'dụkọ múké rĩ kuyé, ũkú rĩ pi vé

tã 'oó múké rĩ sĩ, ũkú rĩ pi ã ũlũkĩ dõ ú'dúkó múké rĩ ìvé ãgõ rĩ pi ní kuyé drããsiyã, ãgõ rĩ pi ú'dúkó múké rĩ ẹ'yĩ rá. ² ãgõ rĩ pi ndrekí dõ ũkú rĩ pi ri tã 'o múké, kôpi kúru 'de Kúrísitõ ã pámvú ũbĩ. ³ Lẽ ku ìmi ní rizú ẹsì 'bãzú céré ũnyĩ rú'bá nõri vé rĩ ã tã ũsũzú áyu, ãzini rizú drĩ'bí tizú ũ'dũ be túngú túngú, dõku gálágála dábũ rú ni pi ũ'yĩzú ìmi bĩ gé sĩ, ãzini bõngó ãjẽ be ãmbúgú ni pi úsúzú. ⁴ Múké ni, lẽ ìmivé ũnyĩ ã adri ìmĩ ẹsì agalésĩla. Ũnyĩ 'dĩri ã adri rí mužú nyonyo, ìmivé ẹsì ã adri rí kírĩ, ãzini tã be mädã. Ũnyĩ 'dĩri tã be ãmbúgú Múngú ẹndrẹti gé 'dãá. ⁵ Ũkú ọtú Múngú ri ìnjĩ'bá rĩ pi 'okĩ tã rĩ sũ 'dĩri tĩnĩ. Kôpi 'bãkĩ ẹsì céré Múngú drĩgẹ, kôpi ri ì údé ũnyĩ be. Kôpi ri ìvé ãgõ rĩ pi vé tã 'du nga rá. ⁶ Sárã ní ágó ni Ābūrámã* ri ìnjĩ ìnjĩ rĩ sĩ, zĩ ágó ni ri ìvé ãmbúgú. Ìmi 'okĩ dõ tã pĩrĩ ũrĩ ãkó, ìmi anjĩ ũkú Sárã vé ni.

⁷ Ìmi ãgõ ũkú be rĩ pi, lẽ ìmi ìnjĩkĩ ìmivé ũkú rĩ pi ìnjĩnjĩ, ìmi rúkĩ kôpi múké, ìmi ũsũkĩ létĩ múké kôpi ẽ ìzã kozú ãnĩ, kôpi dõ ũkpõ ãkó drããsiyã, Múngú vé ẹsì múké rĩ sĩ, sẽ ìmi ní fẹfẹ ìdri ú'dĩ rĩ vé rĩ céré trõtrõ, ãnĩ ã uga rĩ ìmi ní létĩ Múngú ri zĩzú rĩ ku.

Ìzãngã nyangára tã múké 'ongára sĩ rĩ

* **3:6** 3:6 Ābūrámã: Múngú zĩ Ābūrámã ri kĩnĩ, ã ku ìvé 'bá 'bẹtĩ ãsãmvú gé rĩ pi, ã ku ìvé ãngũ, ã 'de mužú ãngũ ãzi ú'dĩ ni gé. Ābūrámã ri ẹ'bĩpĩ Yãhũdĩ rĩ pi vé rĩ, tĩkĩ ìri ìlĩ élfũ ãlu mũdũrũlũ ãrõ (1,800) gé, ìsũ tĩkĩ drĩ Yẹsũ ri kuyé. 'Í lã 'dóngára 12-25.

⁸ Í'yó ẹ̀sìzú rĩ 'dĩ, lẹ̀ ìmivé yĩkì ã adri céré ãlu. Ìmi kukí ìmi ọ̀gùpìjì ríi ìzàngá nyaá ọ̀'dúkùlẹ̀ ku. Lẹ̀ ìmi lẹ́kí ìmi lẹ̀lẹ̀ adrizú ẹ̀drípìjì rú àzini ọ̀mvúpìjì rú. Ìmi adrikí ẹ̀sì be múké, àzini ìmi adrikí tã be mǎdǎ. ⁹ 'Bá àzi 'o dō ìmi ùnjí, lẹ̀ ìmi 'okí ìri ùnjí ku, 'bá àzi 'da dō ìmi, lẹ̀ ìmi 'dakí ìri ku, múké ni, lẹ̀ ìmi zìkí ìri ní Múngú ri, ã sẹ̀ ìri ní tǎkírì, ã'diātāsīyǎ ìmi 'okí dō 'dínì, Múngú ri ìmi ní tǎkírì sẹ̀ rá. ¹⁰ ã'diātāsīyǎ sǐkí búkù Múngú vé rĩ agá kínì,

“'Bá rĩ lẹ̀ dō adrií àyĩkō sǐ,
 àzini lẹ̀ dō adrií muzú múké,
 lẹ̀ ã ùtẹ̀ ívé ádra, ã ri átángá ùnjí átá ku,
 àzini ã ri ùnjō ọ̀lì ku.

¹¹ Lẹ̀ ẹ̀ ìfũ ùnjìkǎnyǎ agásì rá, ã 'o tǎ múké,
 lẹ̀ ã ndǎ létì tǎkírì ìjìzú, ã 'du tǎkírì rĩ vé tǎ ngaánga.

¹² ã'diātāsīyǎ Úpí Múngú ri mị 'bǎ 'bá tǎ 'o'bá pìrì rĩ pì ndrezú
 àzini ìri bí 'bǎ kòpivé zìngará yìzú,
 'bo ìri úgóró újá 'bá tǎ 'o'bá ùnjí rĩ pì ní.”

¹³ Ìmi dō ri úvá 'bǎ tǎ múké 'ozú, ã'di ri ícò ìmi 'o ùnjí ní? ¹⁴ 'Bo ìmi dō ri ìzàngá nya tǎ ìmi ní 'oó pìrì rĩ sǐ drǎáásīyǎ, Múngú ri ìmi ní tǎkírì sẹ̀ rá. “Lẹ̀ ìmi rukí ngá kòpì ní ruú rĩ ku, lẹ̀ ìmi ã adrikí ọ̀rĩ sǐ ku.” ¹⁵ Lẹ̀ ìmi ìnjìkí Kúrísítō ri ìmî ẹ̀sì agá 'dǎlẹ̀ 'yozú kínì, ìri ìmivé Úpí. 'Bá àzi zì dō ìmi tǎ ìmi ní rizú ẹ̀sì 'bǎzú Kúrísítō drǐgé rĩ ã tǎ sǐ, lẹ̀ ìmi útúkí ìmi kú ìnógòsì, ìmi újákí rí tǎ ìri ní zìjì 'dǐrì ãní múké. 'Bo lẹ̀ ìmi újákí tǎ rĩ ọ̀'dúkò adriipi

mādã ni sî, ãnjĩngará be. ¹⁶ Lẽ tã ãmi ní újã rĩ ã adri pĩrĩ, ã'diãtãsiyã 'bã ri'bã átángã ãnjĩ 'yo'bã ãmĩ rụ'bã ãmi ní rii ẽzi Kúrísitõ vé rĩ ngaá múké rĩ ã tã sî rĩ pi ẽ ãsúkĩ rĩ drĩnjã bẽsĩnĩ. ¹⁷ 'Bã rĩ dõ ri ãzãngã nya tã múké ãri ní 'oó rĩ sî, Múngú lẽ dõ tã rĩ ã 'o 'i 'dĩni, ãri múké. 'Bã rĩ dõ ri ãzãngã nya tã ãnjĩ ãri ní 'oó rĩ sî, adri múké ku. ¹⁸ Kúrísitõ drã vú ãlu 'bãvé ãnjĩkãnyã ã tã sî, ãri tã be pĩrĩ ãnjĩkãnyã ãkõ, drã 'bã ãnjĩkãnyã be rĩ pi vé tã sî, ã újã rĩ ãmi ícã anji Múngú vé ni. 'Dĩkĩ ãri drãã rá, 'bo Índrĩ Múngú vé rĩ sẽ ídrĩ gõõ rá. ¹⁹ Kúrísitõ mụ tĩ sẽé índrĩ ã ní 'bãã kuú jó ãngũ ã'yĩzú rĩ agã rĩ pi ní. ²⁰ Índrĩ 'dĩ'bée gãkĩ õtũ Múngú vé tã sî, sã Núwã† ní rizú ívé kúlúmgbã mõõngũ rĩ sızú rĩ gé, 'bo Múngú ri tõe ẽsĩ be mādã. Yĩ tĩpi rĩ agã 'dãã, 'yẽnjã 'bã ãrõ ídrĩkĩ nĩ. ²¹ Yĩ tĩpi 'dĩri i'da ífifi bãtízĩmũ vé rĩ, nõni ãmi paãpi 'dĩ. 'Bo bãtízĩmũ vé ífifi adri 'yẽnjã ũndĩ rụ'bã gã rĩ ã ãnjĩngará kuyé, ãrivé ífifi, ãmi ní ẽsĩ újãzú ule Múngú ri ẽ'yĩzú, ã'diãtãsiyã Yẽsũ Kúrísitõ íngã gõõ ídrĩ rú drãngará gálẽsĩla gĩ. ²² Nõni Yẽsũ Kúrísitõ mụ 'bũ gé 'dãã gĩ, úrĩ kuú Múngú vé drĩ ẽndẽpi gé, Múngú 'bã mãlãyĩkã rĩ pi 'bã ãngũ rụ'bã rĩ pi be adrii ãri ã pãlé gã.

4

Adringará pĩrĩ Múngú agã rĩ

† **3:20** 3:20 Núwã: Núwã adri sã 'bã rĩ pi ní ãnjĩkãnyã 'ozũ ãnjĩ 'dãri gé rá, kúru Múngú ní ãri zizú ã údé kúlúmgbã, yĩ rĩ kãdõ ímũ tĩ, ã pa rĩ ãrivé 'bã rĩ pi ãrivé ãnyãpã rĩ pi ã urũkõ pi be. 'Í lã í'dõngará 5-9.

1 Kúrísítō ní 'î rú'báná adíi sēé ìzāngā nyaá rĩ sī, lē kpá ìmi adíkí ìmî rú'báná ìzāngā nyaá sũ ìrivé rĩ tĩnì, ā'diātāsīyā 'bá rĩ adi dō 'i ìzāngā nyaá Kúrísítō ā tā sī rá, ìri lū 'yozú kínì, 'bá rĩ ku ùnjĩkānyā 'ongará gí. 2 Ìri lū 'yozú kínì, ìmi ícókí lókí ìmi ní adrizú nyòòkú drĩgè nōgó rĩ izaá rizú tā ùnjí rú'báná nōri vé rĩ ngazú ānì ku, ìmi èsì 'bā rizú tā Múngú vé rĩ 'duzú ngazú. 3 Ọtú ìmi izakí sá ambamba, ìmi rikí tā págánō rĩ pì ní rií 'oó rĩ pì 'dujú ngaá: Ìmi rikí tā drĩnjá sēépi ní 'oó, ìmi rikí ọwũ 'bāá, ìmi rikí ìmērēé ùnjí ùnjí, ìmi rikí ùmũ 'bāá rizú íwá mvuzú ìmērēzú tā drĩnjá sēépi ní pì 'ozú, āzini ìmi rikí múngú ùnjí ì ní údé drì sī rĩ pì ìnjí. 4 Nóni ìmivé ùndí ándúrú rĩ pì è drì ábá céré céré, ìmi ní ìmi úmú adrií ì be trú ku rĩ sī, sē kòpi nóni ri ìmi u'da'da. 5 'Bo kòpi ímú pá tu Múngú úmvúlésì 'bá ídri rú, āzini ùdrā'báná gí rĩ pì vé tā lĩpì rĩ ẹndrẹtì gé. 6 Tā 'dĩri sē ì ní rizú ù'dúkó múké rĩ ùlüzú 'bá ùdrā'báná gí rĩ pì ní ìndí ānì. Kúru ì tā lị kòpi drĩgè tā kòpi ní 'oó nyòòkú drĩgè nōgó rĩ sī, kòpivé índrì ri kúru mụ adri Múngú be trú.

7 Èsì mādā, ngá rĩ pì ārēvú céré ímú adri 'dāayo. Kúru lē ìmi adrikí mị be kọwụ, ìmi a'bikí ìmi tā sī a'bia'bi, ìmi zíkí Múngú ri. 8 Agaápi rá rĩ, lē ìmi lēkí ìmi èsì álu sī, ā'diātāsīyā 'bá āzi 'o dō ìmi ùnjí, lēngará ri sē ìmi 'bākí ìrivé tā ìmî èsì agá ùnjí ku. 9 Lē ìmi é'yíkí 'bá rĩ pì ìmivé 'bẹtì àsámvú gé lēngará sī, unungará ákó. 10 Múngú ri èsì be múké, sē ìmi ní fēfē céré āndíāndí. Ìmi áyúkí fēfē āndíāndí ìri ní sēé ìmi ní 'dì'bée 'bá ọrụkọ è ìzā kozú ānì. 11 Mívé ẹzì dō rizú tị sēzú,

lê mî ri tị Múngú vé rĩ sêé 'bá rĩ pi ní. Mívé êzí dõ rizú 'bá rĩ pi ã ãzã kozú ngá sĩ, lê mî ri kôpi ã ãzã koó muzú ùkpõ Múngú ní sêé mí ní rĩ sĩ, ê íngúkí rí Múngú ðĩpi põwũpõwũ, ãzini ùkpõ be rĩ ãní Yèsũ Kúrísítõ ã rú sĩ muzú nyonyo. ãmĩnã.

Ìzãngã nyangára adringára Kūrīsītīyānī rú rĩ vé tã sĩ rĩ

¹² Ìmi mávé ùndĩ má ní lèlè rĩ pi, tã ùkpó ùkpó riipi ìmi ù'bĩpi ìmi ní rizú ìzãngã nyazú ãní 'dĩ'bée, lê ìmĩ èsĩ ã ùtĩ ãní ku, tã ìmi ù'bĩpi 'dĩri ê índré ìmi ní tã ú'dí rú ni ku. ¹³ 'Bo lê ìmi adrikí ãyĩkõ sĩ ìzãngã ìmi ní rií nyaá 'dĩ'bée sĩ, ã'diãtãsiyã ìzãngã Kúrísítõ ní nyaá rĩ ìmi ní nóni rií nyaá 'dĩ. Kádõ ímũ ìri i'daá ðingára be põwũpõwũ, ìmi kúru ímũ ãyĩkõ ìsũ aga rá. ¹⁴ U'dakí dõ ìmi, ìmi ní Kúrísítõ ri è'yĩ gí rĩ sĩ, ìmi tãkíri ìsũ rá, ã'diãtãsiyã Múngú vé Índrí Uleterè ðĩpi põwũpõwũ rĩ adri ìmi be trũ. ¹⁵ Ìmi dõ ri ìzãngã nya, lê ìzãngã ìmi ní rií nyaá rĩ ã adri 'bá 'dizú ni ku, dõku ngá ùgũzú ni ku, dõku tã ùnjí 'ozú ni ku, dõku 'dezú tã agá yãyã ni ku. ¹⁶ Mí dõ ri ìzãngã nya mí ní adrii Kūrīsītīyānī* rú rĩ sĩ, lê mî drĩ ã nja ku, lê mî íngú Múngú ri mí ní rií Kúrísítõ ã pámvú ùbĩ rĩ sĩ. ¹⁷ ã'diãtãsiyã lókí tã lizú rĩ ícá gí, ì í'dó anji Múngú vé rĩ pi vé tã lì. Dõ ì í'dó 'bávè tã lì drĩdrĩ píri, kúru 'bá ù'dúkõ múké Múngú vé rĩ yì'bá, gã'bá tã ni 'du'bá ngagá

* **4:16** 4:16 Kūrīsītīyānī: 'Bá 'dĩ'bée è'yĩkí rá 'yozú kíní, Yèsũ ri Kúrísítõ, pa ì ní. Zìkí kôpi Kūrīsītīyānī, ã'diãtãsiyã kôpi ri Yèsũ Kúrísítõ ã pámvú ùbĩ.

sĩ rĩ pi vé tã ã adri rí íngóni? ¹⁸ Búkũ Múngú vé rĩ kĩnĩ,

“Ĩri dõ ũkpó ũkpó 'bá tã be pĩrĩ rĩ pi ní ídríngará ísúzó,

'bá ũnjĩkãnyã 'o'bá, āzini Múngú ri ĩnjĩ'bá ku rĩ pi ã 'okí rí kòpi íngóni?”

¹⁹ Kúru 'bá ri'bá ĩzāngā nya'bée ězĩ Múngú vé rĩ ã tã sĩ rĩ pi, lē kòpi ã tukí pá títĩ, kòpi ě ě'yĩkĩ Múngú ũyō sōopi, tã ni 'duúpi ngaápi rá, ĩ gbiípi rĩ, āzini kòpi ã rikí tã múké 'oó mužú.

5

'Bá Múngú vé rĩ pi vé ímbángará

¹ ĩmi má ōgũpĩ drĩkoma rú kãnísã vé rĩ pi, á ndre ĩzāngā Kúrísítō ní nyaá rĩ rá, āzini á ndre ĩrivé dīngará pōwũpōwũ ĩ ní ímú i'daá, 'bá ní úmvúlésĩ ímú ālēé trũ rĩ rá. Á lē átá ĩmi ní 'dĩni. ² ĩmi drĩkoma kãnísã vé 'dĩ'bée, lē ĩmi úcékĩ kãbĩlō Múngú vé adri'bá ĩmi āsámvú gé 'dĩ'bée. Lē ĩmi ã adrikĩ drĩkoma rú, ĩmi ũtēkĩ kòpi. 'Bo ã adri ũkpō sĩ ku, ã adri sũ ĩmĩ ésí ní lēé rĩ tĩnĩ, Múngú lē ĩmi 'okí 'dĩni. 'Bo lē ĩmi 'bākĩ ésí āmbúgú mũfēngā drĩgē ku, lē ĩmi 'bākĩ úvá ězĩ rĩ ngazú. ³ 'Bá ĩmi ní rĩ ũtēé rĩ pi, lē ĩmi 'bākĩ tã ěnjĩěnjĩ kòpi drĩgē ku, lē ĩmi adrikĩ kòpi āsámvú gé ũ'bĩtā rú. ⁴ Kúrísítō adriipi 'bá kãbĩlō úcé'bá rĩ pi drĩgē rĩ kãdō 'i i'daá, ĩmi ímú kũlā dīngará adriipi pōwũpōwũ depepi ku rĩ vé rĩ úsú ĩmi drĩgē.

5 Ìmi kẹ̀rìjanji rĩ pi, lẹ̀ ìmi yìkí 'bá ambugu rĩ pi ẹ̀ tì yìyì. Ìmi àrẹ̀vú cére, lẹ̀ ìmi adrikí ìmi àsámvú gé sǐ ẹ̀sì be mǎdǎ, ǎ'diātāsīyǎ

"Múngú gǎ 'bá ǐ íngú'bá íngúngũ rĩ pi sǐ,

'bo ǐri ẹ̀sì múké 'bǎ 'bá tǎ be mǎdǎ rĩ pi ní."

6 Lẹ̀ ìmi adrikí tǎ be mǎdǎ Múngú adriípi ùkpõ be rĩ ẹ̀ndrẹ̀tì gé, ǐri ímú sẹ̀ ǐ ìmi ǐnǐnǐ lókí ǐri ní íngá ǐpẹ́e rĩ gé. 7 Tǎ ìmi ní ríí ìmi ǔsǔzú drǎzú ǎní 'dǐri, lẹ̀ ìmi kukí cére kuú Múngú drígé, ǎ'diātāsīyǎ Múngú ri ìmi tǎ mba rá.

8 Ìmi adrikí úmǐ be, ǎzini ìmi adrikí mì be kọ̀wú, ǎ'diātāsīyǎ ìmivé ǎrí'bá ǎdróko ri ẹ̀cì ǎngũ mbǎ sù kẹ̀mǐrọ̀ ríípi líípi lẹ́epi 'bá ndǎápi nyaápi rĩ tìní. 9 Ìmi tukí pá títì ìmivé ẹ̀'yǐngára agá, ìmi sẹ́kí ǎdróko ǎ ù'bǎ ìmí mì ku. ǎ'diātāsīyǎ ìmi nǐkí rá ìmi ọ̀gùpì Yẹ̀sù ri ẹ̀'yì'bá gí vù drígé nọ̀gó rĩ pi nyo ri ızǎngǎ nya sù ìmi ní ríí nyaá 'dǐri tìní.

10 'Bo ìmi kádõ ızǎngǎ rĩ nyaá lókíná be mǎdǎ, vùdrì ni gé, Múngú ẹ̀sì be múké ìmi zìípi ímúpi dǐngára 'dání'dání rĩ ǎlẹ́epi Kúrísítõ agá rĩ, ǐri sẹ̀ ìmi gõ adri múké rá, ǐri ìmi ní ùkpõ sẹ̀ rá, ǐri sẹ̀ ìmi pá tu títì ìmivé ẹ̀'yǐngára agá. 11 Ùkpõ Múngú vé rĩ ǎ adri mužú nyonyo. ǎmǐnǎ.

Pétēró vé átángá ùdũ

12 Kọ̀kọ̀bì má ní sǐí ẹ̀lìńá nōri, Sílǎ má ní ẹ̀sì 'bǎá drì ni gé ẹ̀drìpì rú Yẹ̀sù Kúrísítõ agá rĩ ko mà ızǎ sǐngára ni gé nǐ. Tǎ má ní kọ̀kọ̀bì rĩ sǐzú rĩ, á lẹ̀ ìmí ẹ̀sì ímbá, ǎzini á lẹ̀ lúú ìmi ní 'yozú kíní, ádarú Múngú vé ẹ̀sì múké. Lẹ̀ ìmi tukí pá

títí ẹsì múké Múngú vé rĩ agá. ¹³ Ngúlúmũ Yésũ ri ẹ'yĩ'bée gí Bābēlónā gá Múngú ní ùpěé sù ìri ní ìmi ùpěé rĩ tịnì rĩ pì sěkí ìmi ní mōdó, āzini mā mvọpì Mārákō sě kpá ìmi ní mōdó. ¹⁴ Ìmi adri'bá Kúrísítō agá rĩ pì, ìmi u'dekí ìmi ẹzìjì bẹdrì sī, lěngará be céré, Múngú ā 'bā tākìri ìmi drìgẹ.

Ū'dúkó Múké Múngú vé rị

Keliko: Ū'dúkó Múké Múngú vé rị New Testament+
copyright © 2017 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Keliko)

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-18

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source
files dated 29 Jan 2022

14717198-957a-524c-b31f-2c3197945b20